

A török korból gödröket, kerámiatöredékeket és mázas korszót találtunk. Feltehetően szintén török kori az a homokkőből faragott kávas kútmedence, amelyik egy csörgókúthoz tartozott.

A legtöbb lelet az újkori emésztőkből, ciszternákból, gödrökből és pincékből került elő. Bár ez az időszak nem tartozik a régészet tárgykörébe, a kultúrák időbeli ekvivalenciája elvének betartása itt is fontos. A beruházás sajnos szükségszerűen megsemmisített néhány évszázados ciszternát, ill. régi pince-maradványt, de ezeket dokumentáltuk. Öröndetes tény, hogy a kéregpince (mint a ház legrégebbi része) és a mélypince a tervek szerint megmarad az utókornak, sőt használati funkciót kapnak.

GERGELY OLIVÉR

179. Pécs, M60 / 97. lh., Kozármisleny (KÖH 52541)

(Baranya megye) B, LT, Ró, Á

Kozármisleny határában, a korábbi B097. lelőhely folytatásában, egy benzinkutat tervezett a beruházó W.W. Impex Kft. 2012 őszén már történt a területen próbakutatás, ami jelezte, hogy az említett lelőhely a tervezett benzinkút alatt tovább folytatódik.

A szerződésnek megfelelően a területen a beruházóval egyeztetve, a kijelölt szelvénykarók között 2013. április 22-én kezdődött meg a felső humuszréteg elhordása géppel, szakfelügyelet keretében. A munkálatokat folyamatosan felügyeltük, napi 8–10 órában, 2–3 múzeumi szakemberrel. A humuszolás során folyamatosan kerültek elő régészeti jelenségek a területen, rögtön a felső 20–30 cm vastag humuszréteg alatt. A jelenségek a lelőhelyen egészen a dombtető széléig folytatódtak, illetve valószínűleg az 57. út nyomvonalában is jelen voltak. Az objektumok kisebb csoportokban, egymástól viszonylag távolabb helyezkednek, de úgy tűnik, hogy D-i irányba sűrűsödik a lelőhely. Összesen mintegy 60 kisebb-nagyobb jelenség feltárását találtuk meg.

A humuszolást követően a beruházó vállalta, hogy a területen a földmunkákkal érintett területen megelőző feltárás történjen. A szakfelügyeletet így 2013. április 26-án délután befejeztük és a továbbiakban megelőző feltárást folytattunk a lelőhelyen. Az objektumok számozását 500-tól kezdtük, hogy ne keveredjen a 2006-os feltárás dokumentációjával.

Az objektumokban a késő bronzkori halomsíros kultúra anyaga került elő nagy számban. A gödrök többsége kisebb, 1–2 m átmérőjű tárológödör volt, kiszélesedő aljjal, nagy mennyiségű kerámialelettel. Elenyésző mennyiségben bronztöredékek is kerültek elő. A gödrök között voltak nagy méretű, méhkas alakban kiszélesedő jelenségek is. Kiemelkedő lelet az 500. objektumból előkerült valószínűleg csónakot mintázó edény. Az 501. nagy méretű gödörbontás során, a Ny-i részén vastagon, kb. 1 m vastagon átégett piros, hamus-paticsos betöltés volt megfigyelhető (562, 564. objektumok). Valószínűleg nagy hőmennyiséggel járó, többszöri égetés nyoma lehetett (kerámiaégetés?).

A lelőhely Ny-i részén egy É–D irányú árok szakaszt találtunk, ami a lelőhely 2006-ban feltárt részét határolja.

BERTÓK GÁBOR – GÁTI CSILLA

Pécsvárad, Vár (KÖH 25027)

(Baranya megye) Á, Kk

A 2013-ban végzett feltárást részletesen lásd: Gáti Csilla – Nagy Balázs – Kárpáti Gábor: Előzetes jelentés a pécsvárad vár 2013. évi feltárájáról In: Kvassay Judit szerk.: Régészeti kutatások Magyarországon 2011–2014. Budapest 2016, 231–243.

180. Pér, Söptér-dűlő (KÖH 67199)

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, Ró, Á, Kk

Pér két termálkút lemeltyítése beruházáshoz kapcsolódó terepbejárást 2013. november 21-én az MNM NÖK munkatársai végezték el. A kedvezőtlen időjárási körülmények között, szakadó, hideg esőben – mely jelentősen megnehezítette a munkát –, jó és közepes megfigyelési viszonyok között edénytöredékeket észleltünk. A legintenzívebbnek a dombháton haladó dűlőút és a Vezseny-ér D-i partja közötti terület, a domblanka bizonyult. A dűlőúttól D-re már ritkásabb volt. A vizsgálatot K-i irányban a szőlős pincékig tudtuk elvégezni. A lelőhelyen a korábban ismertnél jóval nagyobb kiterjedést lokalizáltunk Ny-i és DNY-i irányban. A területen az eddig nyilvántartott őskoron kívül római kori, Árpád-kori és késő középkori megtelepedésre utaló leleteket is gyűjtöttünk több mint 400 m hosszan.

Munkatársak: Spolár Erika és Tóth Zoltán múzeumi asszisztens.

TOKAI ZITA MÁRIA

181. Pilisszántó, Kálvária-dűlő (Kálvária-domb) (MRT 7. k. 17 / 8. lh., KÖH 11168)

(Pest megye) Ró, A

Jelen kutatás a nyilvántartott lelőhelytől K felé, a Határréti-patak partján történt meg, a Pilisszántó községi szennyvíztelep műtárgyainak kijelölt területeken, a 014/7 és a 014/8 hrsz.-ú ingatlanokon. Az I. sz. biológiai műtárgy területén, humuszolás közben nagy méretű követ és kerámiát forgatott ki a munkagép. A területet megnyestük, egy kupacban nagy méretű hordalékköveket találtunk, azoktól ÉNy-ra pedig egy földbe ástott objektumot feltételeztünk. Utóbbi feltárásának pontos körvonalait többszöri nyesséssel sem tudtuk mindenhol megfogni. A kivehető objektumszéleket követve egy amorf, kb. 30 cm mély, vízszintes aljú gödröt kaptunk. Ennek betöltéséből egy agyag orsókarika, valamint kerámia edénytöredékek, állatsont és egy *tegula* töredék került elő. Az azonosítható kerámia avar korinak bizonyult. A *tegula* a dombtetőn levő római épület maradványi közül kerülhetett ide. A kőcupacra rábontottunk, egy formátlan halmot kaptunk nagy méretű hordalékkövekből. A kövek között a gödör betöltéséhez hasonló edénytöredékeket és állatsontdarabokat találtunk. A kőhalmot dokumentálás után felszedtük, alatta objektum nem jelentkezett, homogén sárga altalajt találtunk.

A feltárt jelenségek arra mutatnak, hogy a lelőhely lehúzódhatott a Határréti-patak partjára, tehát az eddig ismertnél nagyobb kiterjedésű lehetett, ugyanakkor itt már jelentős és funkcionálisan értelmezhető objektumok nem találhatók. Az előkerült leletek illeszkednek a területen bejegyzett régészeti lelőhelyek kormeghatározásába

BÓZSA ANIKÓ